

Hulpstoffen en informatie voor de bijsluiter

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Aprotinine		Lokaal	Nul	Kan overgevoeligheid of ernstige allergische reacties veroorzaken.	De lokale toedieningsweg verwijst in dit geval naar de plaatsen die toegang kunnen hebben tot de bloedsomloop (bijvoorbeeld wonden, lichaamsholten etc.).
Arachideolie (pindaolie)		Alle	Nul	<Middel> bevat arachideolie (pindaolie). Dit middel niet gebruiken indien u allergisch bent voor pinda's of soja.	Gezuiverde arachideolie kan pinda-eiwit bevatten. De monografie van de Europese farmacopee bevat geen test voor residueel eiwit. SmPC: contra-indicatie.
Aspartaam (E 951)	09/10/2017	Oraal	Nul	Dit middel bevat x mg aspartaam in elke <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>>. Aspartaam is een bron van fenylalanine. Het kan schadelijk zijn als u fenylketonurie (PKU) heeft, een zeldzame erfelijke aandoening waarbij fenylalanine zich ophoopt doordat het lichaam dit niet goed kan omzetten.	Aspartaam wordt gehydrolyseerd in het maag-darmkanaal na orale inname. Een van de belangrijkste hydrolyse producten is fenylalanine. Informatie ter overweging voor de SmPC: Er zijn geen non-klinische of klinische gegevens beschikbaar ter beoordeling van het gebruik van aspartaam bij zuigelingen jonger dan 12 weken.
Azokleurstoffen bijv.: Tartrazine (E 102) Zonnegeel FCF (E 110) Azorubine, carmoisine (E 122) Amaranth (E 123) Ponceau 4R rood, cochénille rood A (E 124) Briljantzwart BN, zwart PN (E 151)		Oraal	Nul	Kan allergische reacties veroorzaken.	
Perubalsem		Lokaal	Nul	Kan huidreacties veroorzaken.	
Benzalkoniumchloride	09/10/2017	Alle	Nul	Dit middel bevat x mg benzalkoniumchloride in elke <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>>.	

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Benzalkoniumchloride	09/10/2017	Ocular	Nul	<p>Benzalkoniumchloride kan worden opgenomen door zachte contactlenzen en kan de kleur van de contactlenzen veranderen. U moet uw contactlenzen uit doen voordat u dit middel gebruikt en deze pas 15 minuten daarna weer indoen.</p> <p>Benzalkoniumchloride kan ook oogirritatie veroorzaken, vooral als u droge ogen heeft of een aandoening van het hoornvlies (de doorzichtige voorste laag van het oog). Als u last krijgt van een abnormaal gevoel, steken of pijn in het oog na gebruik van dit middel, neem dan contact op met uw arts.</p>	<p>Uit de beperkte gegevens die beschikbaar zijn, blijkt geen verschil in het bijwerkingenprofiel bij kinderen vergeleken met volwassenen.</p> <p>In het algemeen geldt echter dat bij kinderen de ogen sterker reageren op een bepaalde stimulus dan bij volwassenen. Irritatie kan een effect hebben op therapietrouw bij kinderen.</p> <p>Er is gemeld dat benzalkoniumchloride oogirritatie en symptomen van droge ogen veroorzaakt en invloed kan hebben op de traanfilm en het corneaoppervlak. Benzalkoniumchloride moet met voorzichtigheid worden gebruikt bij patiënten met droge ogen en bij patiënten bij wie de cornea mogelijk beschadigd is.</p> <p>In geval van langdurig gebruik moeten patiënten worden gecontroleerd.</p>
Benzalkoniumchloride	09/10/2017	Nasaal	Nul	Benzalkoniumchloride kan irritatie of zwelling in de neus veroorzaken, vooral bij langdurig gebruik.	Langdurig gebruik kan oedeem van het neusslijmvlies veroorzaken.
Benzalkoniumchloride	09/10/2017	Inhalatie	Nul	Benzalkoniumchloride kan een piepende ademhaling en ademhalingsproblemen (bronchospasme) veroorzaken, vooral als u astma heeft.	
Benzalkoniumchloride	09/10/2017	Cutaan	Nul	<p>Benzalkoniumchloride kan de huid irriteren.</p> <p>Breng dit middel niet aan op de borsten als u borstvoeding geeft, want de baby kan het met de melk binnenkrijgen.</p>	<p>Gebruik tijdens de zwangerschap en borstvoedingsperiode gaat naar verwachting niet gepaard met schadelijke effecten voor de moeder, aangezien absorptie van benzalkoniumchloride via de huid minimaal is.</p> <p>Niet aanbrengen op slijmvliesen.</p>
Benzalkoniumchloride	09/10/2017	Oromucosaal, rectaal en vaginaal	Nul	Benzalkoniumchloride kan plaatselijk irritatie veroorzaken.	
Benzoëzuur (E 210) en benzoaten bijv.: Natriumbenzoaat (E 211) Kaliumbenzoaat (E 212)	09/10/2017	Alle	Nul	Dit middel bevat x mg <benzoëzuur/benzoatzout> in elke <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>>.	

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Benzoëzuur (E 210) en benzoaten bijv.: Natriumbenzoaat (E 211) Kaliumbenzoaat (E 212)	09/10/2017	Oraal, parenteraal	Nul	<Benzoëzuur/benzoaatzout> kan geelzucht (gele verkleuring van de huid en ogen) bij pasgeborenen (jonger dan 4 weken) verergeren.	Stijging van bilirubine in het bloed na verdringing van albumine kan icterus neonatorum verergeren. Deze kan overgaan in kernicterus (ophoping van ongeconjugeerd bilirubine in het hersenweefsel).
Benzoëzuur (E 210) en benzoaten bijv.: Natriumbenzoaat (E 211) Kaliumbenzoaat (E 212)	09/10/2017	Lokaal	Nul	<Benzoëzuur/benzoaatzout> kan plaatselijk irritatie veroorzaken.	Kan bij direct contact niet-immunologische reacties veroorzaken, mogelijk via een cholinerg mechanisme.
Benzoëzuur (E 210) en benzoaten bijv.: Natriumbenzoaat (E 211) Kaliumbenzoaat (E 212)	09/10/2017	Lokaal	Nul	<Benzoëzuur/benzoaatzout> kan geelzucht (gele verkleuring van de huid en ogen) bij pasgeborenen (jonger dan 4 weken) verergeren.	Absorptie via de onvolgroeide huid van pasgeborenen is significant.
Benzylalcohol	09/10/2017	Alle	Nul	Dit middel bevat x mg benzylalcohol in elke <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>>. Benzylalcohol kan allergische reacties veroorzaken.	
Benzylalcohol	09/10/2017	Oraal, parenteraal	Nul	Benzylalcohol is in verband gebracht met het risico op ernstige bijwerkingen, waaronder ademhalingsproblemen (zogenoemd 'gaspings'-syndroom) bij jonge kinderen. Niet toedienen aan uw pasgeboren baby (jonger dan 4 weken), tenzij aanbevolen door uw arts.	Intraveneuze toediening van benzylalcohol is in verband gebracht met ernstige bijwerkingen en overlijden bij neonaten ('gaspings'-syndroom). De minimale hoeveelheid benzylalcohol waarbij toxiciteit kan optreden is niet bekend. In geval van gebruik bij neonaten moet in rubriek 4.4 van de SmPC een waarschuwing worden opgenomen.
Benzylalcohol	09/10/2017	Oraal, parenteraal	Nul	Niet langer dan een week gebruiken bij jonge kinderen (jonger dan 3 jaar), tenzij geadviseerd door uw arts of apotheker.	Verhoogd risico door accumulatie in jonge kinderen.
Benzylalcohol	09/10/2017	Oraal, parenteraal	Nul	Vraag uw arts of apotheker om advies als u zwanger bent of borstvoeding geeft. Grote hoeveelheden benzylalcohol kunnen zich namelijk ophopen in uw lichaam en bijwerkingen veroorzaken (zogenoemde metabole acidose).	

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen										
Benzylalcohol	09/10/2017	Oraal, parenteraal	Nul	Vraag uw arts of apotheker om advies als u een leveraandoening of nieraandoening heeft. Grote hoeveelheden benzylalcohol kunnen zich namelijk ophopen in uw lichaam en bijwerkingen veroorzaken (zogenoemde metabole acidose).	Grote hoeveelheden moeten met voorzichtigheid en alleen indien nodig worden gebruikt, vooral bij personen met een verminderde lever- of nierfunctie, vanwege het risico op accumulatie en toxiciteit (metabole acidose).										
Benzylalcohol	09/10/2017	Lokaal	Nul	Benzylalcohol kan lichte plaatselijke irritatie veroorzaken.											
Bergamotolie (bergapteen bevattend)		Lokaal	Nul	Kan de gevoeligheid voor UV-licht vergroten (natuurlijk en kunstmatig zonlicht).	Niet van toepassing wanneer is aangetoond dat geen bergapteen in de olie aanwezig is.										
Boorzuur (en boraten)	09/10/2017	Alle	1 mg B/dag*	Niet toedienen aan kinderen jonger dan 2 jaar, aangezien dit middel boor bevat en de vruchtbaarheid kan verminderen.	* 1 mg B (boor) = 5,7 mg boorzuur. Zie het vraag- en antwoorddocument (EMA/CHMP/619104/2013) voor aanvullende berekeningen. De hoeveelheid boor per leeftijdsgroep die bij overschrijding de vruchtbaarheid nadelig kan beïnvloeden: <table border="0"> <thead> <tr> <th>Leeftijd</th> <th>Veiligheidslimiet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>< 2 jaar</td> <td>1 mg B/dag</td> </tr> <tr> <td>< 12 jaar</td> <td>3 mg B/dag</td> </tr> <tr> <td>< 18 jaar**</td> <td>7 mg B/dag</td> </tr> <tr> <td>≥ 18 jaar**</td> <td>10 mg B/dag</td> </tr> </tbody> </table> ** Deze hoeveelheid kan tevens schade toebrengen aan het ongeboren kind.	Leeftijd	Veiligheidslimiet	< 2 jaar	1 mg B/dag	< 12 jaar	3 mg B/dag	< 18 jaar**	7 mg B/dag	≥ 18 jaar**	10 mg B/dag
Leeftijd	Veiligheidslimiet														
< 2 jaar	1 mg B/dag														
< 12 jaar	3 mg B/dag														
< 18 jaar**	7 mg B/dag														
≥ 18 jaar**	10 mg B/dag														
Boorzuur (en boraten)	09/10/2017	Alle	3 mg B/dag*	Niet toedienen aan een kind jonger dan 12 jaar, aangezien dit middel boor bevat en de vruchtbaarheid kan verminderen.	Zie opmerkingen hierboven.										
Boorzuur (en boraten)	09/10/2017	Alle	7 mg B/dag*	Niet toedienen aan een kind jonger dan 18 jaar, aangezien dit middel boor bevat en de vruchtbaarheid kan verminderen. Als u zwanger bent, neem dan contact op met uw arts voordat u dit middel inneemt. Dit middel bevat boor, dat schadelijk kan zijn voor uw baby.	Zie opmerkingen hierboven.										
Bronopol		Lokaal	Nul	Kan plaatselijk huidreacties veroorzaken (bijv. contactdermatitis).											

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Butylhydroxyanisol (E 320)		Lokaal	Nul	Kan plaatselijk huidreacties veroorzaken (bijv. contactdermatitis), of irritatie aan de ogen en slijmvliezen.	
Butylhydroxytolueen (E 321)		Lokaal	Nul	Kan plaatselijk huidreacties veroorzaken (bijv. contactdermatitis), of irritatie aan de ogen en slijmvliezen.	
Cetostearylalcohol inclusief cetylalcohol		Lokaal	Nul	Kan plaatselijk huidreacties veroorzaken (bijv. contactdermatitis).	
Chloorcresol		Lokaal, parenteraal	Nul	Kan allergische reacties veroorzaken.	
Cyclodextrinen bijv.: Alfadex Betadex (E 459) γ-cyclodextrine Sulfobutylether-β-cyclodextrine (SBE-β-CD) Hydroxypropylbetadex Willekeurig gemethyleerd β-cyclodextrine (RM-β-CD: randomly methylated β-cyclodextrin)	09/10/2017	Alle	20 mg/kg/dag	Dit middel bevat x mg cyclodextrine(n) per <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>>. Niet toedienen bij kinderen jonger dan 2 jaar, tenzij aanbevolen door uw arts.	Cyclodextrinen zijn hulpstoffen die de eigenschappen (zoals toxiciteit of huidpenetratie) van de werkzame stof en andere geneesmiddelen kunnen beïnvloeden. Tijdens de ontwikkeling en veiligheidsevaluatie van het geneesmiddel is er rekening gehouden met veiligheidsaspecten van cyclodextrinen. Deze staan duidelijk vermeld in de SmPC. Er is onvoldoende informatie over de effecten van cyclodextrinen bij kinderen < 2 jaar. Om die reden moet van geval tot geval baten/risico balans voor de patiënt worden gemaakt. Op basis van proefdieronderzoek en ervaring bij de mens zijn er geen schadelijke effecten van cyclodextrinen te verwachten bij doses lager dan 20 mg/kg/dag.
Cyclodextrinen bijv.: Alfadex Betadex (E 459) γ-cyclodextrine Sulfobutylether-β-cyclodextrine (SBE-β-CD) Hydroxypropylbetadex Willekeurig gemethyleerd β-cyclodextrine (RM-β-CD: randomly methylated β-cyclodextrin)	09/10/2017	Oraal	200 mg/kg/dag	Cyclodextrinen kunnen spijsverteringsklachten veroorzaken, zoals diarree.	Bij hoge doses kunnen cyclodextrinen bij dieren reversibele diarree en vergroting van het caecum veroorzaken.

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Cyclodextrinen bijv.: Alfadex Betadex (E 459) γ-cyclodextrine Sulfobutylether-β-cyclodextrine (SBE-β-CD) Hydroxypropylbetadex Willekeurig gemethyleerd β-cyclodextrine (RM-β-CD: randomly methylated β-cyclodextrin)	09/10/2017	Parenteraal	200 mg/kg/dag en gebruik > 2 weken	Als u een nieraandoening heeft, overleg met uw arts voordat u dit middel toegediend krijgt.	Bij kinderen jonger dan 2 jaar kan de lagere glomerulusfunctie bescherming bieden tegen renale toxiciteit, maar leiden tot een hogere cyclodextrinespiegel in het bloed. Bij patiënten met een matig tot ernstig verminderde nierfunctie kan ophoping van cyclodextrinen optreden.
Dimethylsulfoxide		Lokaal	Nul	Kan de huid irriteren.	
Ethanol	22/11/2019	Oraal Parenteraal Inhalatie	Nul	Dit middel bevat x mg alcohol (ethanol) per <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>><(y% w/<w><v>>>. De hoeveelheid per <dosis><volume> in dit middel komt overeen met minder dan A ml bier of B ml wijn. Er zit een kleine hoeveelheid alcohol in dit middel. Dit is zo weinig dat u hier niets van merkt.	Wanneer ethanol gebruikt wordt als technische hulpstof tijdens het proces (bijvoorbeeld bij het coaten van tabletten) of als extractiemiddel en verdampt (onder de limiet van ICH Q3C), dan is het niet nodig om ethanol in de bijsluiter te noemen. Om het overeenkomstige volume bier en wijn te bepalen, wordt uitgegaan van een alcoholpercentage voor bier van 5% v/v (volumepercentage), wat overeenkomt met 4% w/v. Voor wijn is dit 12,5% v/v of 10% w/v (het soortelijk gewicht van alcohol is ongeveer 0.8). Volumina voor bier en wijn (A en B) moeten naar boven en naar hele cijfers worden afgerond.

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Ethanol	22/11/2019	Oraal Parenteraal Inhalatie	15 mg/kg per dosis	<p>Dit middel bevat x mg alcohol (ethanol) per <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>> <(y% w/<w><v>>)>. De hoeveelheid per <dosis><volume> in dit middel komt overeen met A ml bier of B ml wijn.</p> <p>Het is onwaarschijnlijk dat de hoeveelheid alcohol in dit middel invloed heeft op volwassenen en jongeren. Kinderen merken waarschijnlijk niets van de alcohol in dit middel, maar jonge kinderen zouden misschien slaperig kunnen worden.</p> <p>De alcohol in dit middel kan invloed hebben op hoe andere middelen werken. Vertel het aan uw arts of apotheker als u ook andere middelen gebruikt.</p> <p>Bent u zwanger, denkt u zwanger te zijn, wilt u zwanger worden of geeft u borstvoeding? Neem dan contact op met uw <arts> <of> <apotheker> voordat u dit middel gebruikt.></p> <p>Bent u verslaafd aan alcohol? Vertel het aan uw arts of apotheker voordat u dit middel gebruikt.</p>	<p>Om het overeenkomstige volume bier en wijn te bepalen, wordt uitgegaan van een alcoholpercentage voor bier van 5% v/v (volumepercentage), wat overeenkomt met 4% w/v. Voor wijn is dit 12,5% v/v of 10% w/v (het soortelijk gewicht van alcohol is ongeveer 0.8).</p> <p>Indien van toepassing moet de interactie van alcohol worden opgenomen in de SmPC (rubriek 4.5).</p> <p>Suggesties voor opnemen informatie in SmPC: Als een dosis van (selecteer maximum dosis) van dit geneesmiddel wordt toegediend aan (een kind van A jaar oud dat B kg weegt of een volwassenen van 70 kg) leidt dit tot een blootstelling van C mg/kg ethanol. Dit kan een stijging van de bloed alcohol concentratie (BAC) veroorzaken van ongeveer D mg/100ml (zie Appendix 1 van het EMA rapport EMA//CHMP/43486/2018).</p> <p>Ter vergelijking: als een volwassene een glas wijn of 500 ml bier drinkt dan is de BAC waarschijnlijk 50 mg/ml.</p> <p>Gelijktijdig gebruik van medicijnen die bijvoorbeeld propyleenglycol of ethanol bevatten kan leiden tot accumulatie van ethanol en bijwerkingen veroorzaken, in het bijzonder bij jonge kinderen met lage of immature metabole capaciteit.</p> <p>Als een dosis over een langere periode wordt gegeven (bijvoorbeeld bij langzame infusie over een aantal uren), dan is de stijging van de BAC minder en is het effect van alcohol minder. In dergelijke gevallen moet in de bijsluiter en de SmPC een opmerking worden opgenomen, zoals bijvoorbeeld: Aangezien dit middel meestal over een periode van XX uur wordt toegediend, zal het effect van alcohol minder zijn.</p>

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Ethanol	22/11/2019	Oraal Parenteraal Inhalatie	75 mg/kg per dosis	<p>Dit middel bevat x mg alcohol (ethanol) per <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>> <(y% w/<w><v>)>. De hoeveelheid per <dosis><volume> in dit middel komt overeen met A ml bier of B ml wijn.</p> <p>De alcohol in dit middel kan invloed hebben op kinderen. Kinderen kunnen slaperig worden of hun gedrag kan veranderen. De alcohol in dit middel kan ook invloed hebben op het concentratievermogen en lichamelijke activiteiten, zoals sporten.</p> <p>De hoeveelheid alcohol in de middel kan invloed hebben op hoe goed u kunt autorijden of hoe goed u machines kunt bedienen. Dit komt omdat alcohol invloed heeft op uw beoordelingsvermogen en reactievermogen.</p> <p>Heeft u epilepsie of problemen met uw lever? Vertel het aan uw arts of apotheker voordat u dit middel gebruikt.</p> <p>De alcohol in dit middel kan invloed hebben op hoe andere middelen werken. Vertel het aan uw arts of apotheker als u ook andere middelen gebruikt.</p> <p>Bent u zwanger, denkt u zwanger te zijn, wilt u zwanger worden of geeft u borstvoeding? Neem dan contact op met uw <arts> <of> <apotheker> voordat u dit middel gebruikt.></p> <p>Bent u verslaafd aan alcohol? Vertel het aan uw arts of apotheker voordat u dit middel gebruikt.</p>	Zie opmerkingen hierboven.

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Ethanol	22/11/2019	Cutaan	Nul	Dit middel bevat x mg alcohol (ethanol) per <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>> <(y% w/<w><v>>)>. Dit middel kan een brandend gevoel geven op uw huid als uw huid beschadigd is.	Hoge concentraties ethanol kunnen bij neonaten (pre-terme en à terme neonaten) ernstige lokale reacties en systemische toxiciteit veroorzaken door significante absorptie via de immature huid (in het bijzonder onder occlusie). Indien van toepassing, moet de bijbehorende waarschuwing in de SmPC/bijsluiter worden opgenomen. Afhankelijk van het geneesmiddel en de concentratie ethanol kan het nodig zijn de waarschuwing "brandbaar" toe te voegen. Het opnemen van waarschuwingen met betrekking tot gebruik bij open vuur, brandende sigaret of bepaalde apparaten (bijvoorbeeld föhn) dient overwogen te worden.
Formaldehyde		Lokaal	Nul	Kan plaatselijk huidreacties veroorzaken (bijv. contactdermatitis).	
Formaldehyde		Oraal	Nul	Kan maagklachten en diarree veroorzaken.	
Allergenenbevattende geurstoffen* (zie aanhangsel)	09/10/2017	Lokaal	Nul	Dit middel bevat een geurstof met <allerge(e)n(en)>*. <Allerge(e)n(en)>* <kan/kunnen> allergische reacties veroorzaken.	*< >: zie aanhangsel voor een lijst van geurstofallergenen. Naast allergische reacties die optreden bij gesensibiliseerde patiënten, kunnen niet-gesensibiliseerde patiënten gesensibiliseerd raken. Benzylalcohol is opgenomen in de lijst van de 26 geurstofallergenen, maar kan ook als hulpstof worden gebruikt. Wanneer benzylalcohol als hulpstof wordt gebruikt (al dan niet in combinatie met een geurstof), is de informatie van deze hulpstof van toepassing.
Fructose	09/10/2017	Oraal, parenteraal	Nul	Dit middel bevat x mg fructose per <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>>.	Er moet rekening worden gehouden met het additieve effect van gelijktijdig toegediende producten die fructose (of sorbitol) bevatten en met de inname van fructose (of sorbitol) via de voeding.
Fructose	09/10/2017	Oraal	Nul	<i>[Als het geneesmiddel in contact komt met de tanden (bijv. dranken, zuigtabletten of kauwtabletten) en bedoeld is voor langdurig gebruik:]</i> Fructose kan de tanden beschadigen.	Orale producten die regelmatig of langdurig worden gebruikt, bijv. twee weken of langer.

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Fructose	09/10/2017	Intraveneus (i.v.)	Nul	<p>Als u (of uw kind) erfelijke fructose-intolerantie heeft, een zeldzame erfelijke aandoening, mag u (of uw kind) dit middel niet toegediend krijgen. Patiënten met erfelijke fructose-intolerantie kunnen de fructose in dit middel niet afbreken. Dat kan ernstige bijwerkingen veroorzaken.</p> <p>Als u (of uw kind) erfelijke fructose-intolerantie heeft, moet u dit aan uw arts melden, voordat u (of uw kind) dit middel toegediend krijgt. Meld ook aan uw arts als uw kind zoete voedingsmiddelen of dranken niet meer verdraagt doordat uw kind misselijk wordt of moet braken of doordat uw kind last krijgt van onaangename verschijnselen zoals een opgeblazen gevoel, maagkrampen of diarree.</p>	<p>Dit geneesmiddel mag niet worden toegediend aan patiënten met erfelijke fructose-intolerantie, tenzij strikt noodzakelijk.</p> <p>Bij zuigelingen en jonge kinderen (jonger dan 2 jaar) kan erfelijke fructose-intolerantie nog niet zijn gediagnosticeerd. Intraveneus toegediende geneesmiddelen (die fructose bevatten) kunnen levensbedreigend zijn en zijn bij deze patiëntengroep gecontra-indiceerd, tenzij er sprake is van een dwingende klinische noodzaak en er geen alternatieven beschikbaar zijn.</p> <p>Er moet bij iedere patiënt een uitgebreide anamnese met betrekking tot symptomen van erfelijke fructose-intolerantie worden afgenomen voordat dit geneesmiddel wordt toegediend.</p>
Fructose	09/10/2017	Oraal, parenteraal (anders dan i.v.)	5 mg/kg/dag	Als uw arts u heeft meegedeeld dat u (of uw kind) bepaalde suikers niet verdraagt of als bij u erfelijke fructose-intolerantie is vastgesteld (een zeldzame erfelijke aandoening waarbij een persoon fructose niet kan afbreken), neem dan contact op met uw arts voordat u (of uw kind) dit middel toegediend krijgt.	Patiënten met erfelijke fructose-intolerantie mogen dit geneesmiddel niet innemen/toegediend krijgen.
Galactose		Oraal, parenteraal	Nul	Indien uw arts u heeft meegedeeld dat u bepaalde suikers niet verdraagt, neem dan contact op met uw arts voordat u dit middel inneemt.	SmPC-voorstel: Patiënten met zeldzame erfelijke aandoeningen als galactose-intolerantie, zoals galactosemie <of glucose-galactose malabsorptie>, dienen dit geneesmiddel niet te gebruiken.
Galactose		Oraal, parenteraal	5 g	Bevat x g galactose per dosis. Voorzichtigheid is geboden bij patiënten met diabetes mellitus.	
Glucose		Oraal	Nul	Indien uw arts u heeft meegedeeld dat u bepaalde suikers niet verdraagt, neem dan contact op met uw arts voordat u dit middel inneemt.	SmPC-voorstel: Patiënten met zeldzame glucose-galactose malabsorptie dienen dit geneesmiddel niet te gebruiken.
Glucose		Oraal, parenteraal	5 g	Bevat x g glucose per dosis. Voorzichtigheid is geboden bij patiënten met diabetes mellitus.	

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Glucose		Vloeistof voor oraal gebruik, zuigtabletten en kauwtabletten	Nul	Kan schadelijk zijn voor de tanden.	Deze informatie dient alleen te worden vermeld wanneer het geneesmiddel bedoeld kan zijn voor langdurig gebruik, bijvoorbeeld twee weken of langer.
Glycerol (E 422)		Oraal	10 g per dosis	Kan hoofdpijn, maagklachten en diarree veroorzaken.	
Glycerol (E 422)		Rectaal	1 g	Kan een licht laxerende werking hebben.	
Heparine (als hulpstof)		Parenteraal	Nul	Kan allergische reacties en een vermindering van het aantal bloedcellen tot gevolg hebben, die het bloedstollingssysteem kunnen beïnvloeden. Patiënten met een voorgeschiedenis van door heparine veroorzaakte allergische reacties dienen te voorkomen dat zij middelen gebruiken die heparine bevatten.	
Invertsuiker		Oraal	Nul	Indien uw arts u heeft meegedeeld dat u bepaalde suikers niet verdraagt, neem dan contact op met uw arts voordat u dit middel inneemt.	SmPC-voorstel: Patiënten met zeldzame erfelijke aandoeningen als fructose-intolerantie of glucose-galactose malabsorptie dienen dit geneesmiddel niet te gebruiken.
Invertsuiker		Oraal	5 g	Bevat x g van een mengsel van fructose en glucose per dosis. Voorzichtigheid is geboden bij patiënten met diabetes mellitus.	
Invertsuiker		Vloeistof voor oraal gebruik, zuigtabletten en kauwtabletten	Nul	Kan schadelijk zijn voor de tanden.	Deze informatie dient alleen te worden vermeld wanneer het geneesmiddel bedoeld kan zijn voor langdurig gebruik, bijvoorbeeld twee weken of langer.
Lactitol (E 966)		Oraal	Nul	Indien uw arts u heeft meegedeeld dat u bepaalde suikers niet verdraagt, neem dan contact op met uw arts voordat u dit middel inneemt.	SmPC-voorstel: Patiënten met zeldzame erfelijke aandoeningen als fructose-intolerantie, galactose-intolerantie, galactosemie of glucose-galactose malabsorptie, dienen dit geneesmiddel niet te gebruiken.
Lactitol (E 966)		Oraal	10 g	Kan een licht laxerende werking hebben. Calorische waarde 2,1 kcal/g lactitol.	
Lactose		Oraal	Nul	Indien uw arts u heeft meegedeeld dat u bepaalde suikers niet verdraagt, neem dan contact op met uw arts voordat u dit middel inneemt.	SmPC-voorstel: Patiënten met zeldzame erfelijke aandoeningen als galactose-intolerantie, algehele lactasedeficiëntie of glucose-galactose malabsorptie, dienen dit geneesmiddel niet te gebruiken.

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Lactose		Oraal	5 g	Bevat x g lactose (x/2 g glucose en x/2 g galactose) per dosis. Voorzichtigheid is geboden bij patiënten met diabetes mellitus.	
Latex Natuurlijk rubber (latex)		Alle	Nul	De verpakking van dit middel bevat latexrubber. Kan ernstige allergische reacties veroorzaken.	Geen typische hulpstof, echter een waarschuwing wordt noodzakelijk geacht.
Polyoxyl ricinusolie Polyoxyl gehydrogeneerde ricinusolie		Parenteraal	Nul	Kan ernstige allergische reacties veroorzaken.	
Polyoxyl ricinusolie Polyoxyl gehydrogeneerde ricinusolie		Oraal	Nul	Kan maagklachten en diarree veroorzaken.	
Polyoxyl ricinusolie Polyoxyl gehydrogeneerde ricinusolie		Lokaal	Nul	Kan huidreacties veroorzaken.	
Maltitol (E 965) Isomalt (E 953) (isomaltitol) Vloeibare maltitol (gehydrogeneerde glucosestroop)		Oraal	Nul	Indien uw arts u heeft meegedeeld dat u bepaalde suikers niet verdraagt, neem dan contact op met uw arts voordat u dit middel inneemt.	SmPC-voorstel: Patiënten met zeldzame erfelijke aandoeningen als fructose-intolerantie dienen dit geneesmiddel niet te gebruiken.
Maltitol (E 965) Isomalt (E 953) (isomaltitol) Vloeibare maltitol (gehydrogeneerde glucosestroop)		Oraal	10 g	Kan een licht laxerende werking hebben. Calorische waarde 2,3 kcal/g <maltitol> <isomaltitol>.	
Mannitol (E 421)		Oraal	10 g	Kan een licht laxerende werking hebben.	
Organische kwikverbindingen bijv.: Thiomersal Fenylkwik- nitraat/acetaat/boraat		Oculair	Nul	Kan allergische reacties veroorzaken.	Zie EMEA Public Statement, 8 juli 1999, ref. EMEA/20962/99

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Organische kwikverbindingen bijv.: Thiomersal Fenylkwik-nitraat/acetaat/boraat		Lokaal	Nul	Kan plaatselijk huidreacties (bijv. contactdermatitis) en verkleuring veroorzaken.	
Organische kwikverbindingen bijv.: Thiomersal Fenylkwik-nitraat/acetaat/boraat		Parenteraal	Nul	Dit middel bevat (thiomersal) als conserveermiddel en het is mogelijk dat <u/uw kind> hier overgevoelig op reageert. Laat het uw arts weten als <u/uw kind> allergieën heeft.	Zie EMEA Public Statement, 8 juli 1999, ref. EMEA/20962/99
Organische kwikverbindingen bijv.: Thiomersal Fenylkwik-nitraat/acetaat/boraat		Parenteraal	Nul	Laat het uw arts weten indien u/uw kind na een vorige toediening van een vaccin gezondheidsproblemen heeft gehad.	Aanvullende informatie die bij vaccins moet worden vermeld.
Parahydroxybenzoaten en hun esters bijv.: Ethylparahydroxybenzoaat (E 214) Ethylparahydroxybenzoaat natriumzout (E 215) Propylparahydroxybenzoaat Propylparahydroxybenzoaat natriumzout Methylparahydroxybenzoaat (E 218) Methylparahydroxybenzoaat natriumzout (E 219)		Oraal Oculair Lokaal	Nul	Kan allergische reacties veroorzaken (wellicht vertraagd).	

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Parahydroxybenzoaten en hun esters bijv.: Ethylparahydroxybenzoaat (E 214) Ethylparahydroxybenzoaat natriumzout (E 215) Propylparahydroxybenzoaat Propylparahydroxybenzoaat natriumzout Methylparahydroxybenzoaat (E 218) Methylparahydroxybenzoaat natriumzout (E 219)		Parenteraal Inhalatie	Nul	Kan allergische reacties veroorzaken (wellicht vertraagd) en in uitzonderingsgevallen ademhalingsproblemen (bronchospasme).	
Fenylalanine	09/10/2017 <i>Rectificatie 19/11/2018</i>	Alle	Nul	Dit middel bevat x mg fenylalanine per <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>>.	
Fosfaatbuffers	09/10/2017	Oculair	Nul	Dit middel bevat x mg fosfaten per <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>>.	Overeenkomstige melding in rubriek 4.8 (Bijwerkingen) van de SmPC: "Er is in zeer zeldzame gevallen melding gemaakt van corneacalcificatie bij het gebruik van fosfaathoudende oogdruppels bij sommige patiënten met aanzienlijke beschadiging van het hoornvlies."
Kalium		Parenteraal	Minder dan 1 mmol per dosis	Dit middel bevat kalium, minder dan 1 mmol (39 mg) per <dosis>, d.w.z. in wezen 'kaliumvrij'.	De informatie houdt verband met een drempelwaarde op basis van de totale hoeveelheid K ⁺ in het middel. Dit is vooral van belang bij producten die gebruikt worden in pediatrische doses, ter informatie voor de voorschrijvende artsen en ter geruststelling van de ouders vanwege het lage K ⁺ gehalte in het product.

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Kalium		Oraal, parenteraal	1 mmol per dosis	Dit middel bevat x mmol (of y mg) kalium per <dosis>. Voorzichtigheid is geboden bij patiënten met een verminderde nierfunctie of patiënten op een gecontroleerd kaliumdieet.	
Kalium		Intraveneus (i.v.)	30 mmol/l	Kan pijn veroorzaken op de injectieplaats.	
Propyleenglycol (E 1520) en esters van propyleenglycol	09/10/2017	Alle	1 mg/kg/dag	Dit middel bevat x mg propyleenglycol per <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>>.	
Propyleenglycol (E 1520) en esters van propyleenglycol	09/10/2017	Oraal, parenteraal	1 mg/kg/dag	Als uw baby jonger is dan 4 weken, neem dan contact op met uw arts of apotheker voordat u dit middel toedient, in het bijzonder als uw baby ook andere middelen krijgt die propyleenglycol of alcohol bevatten.	Gelijktijdige toediening met een substraat van alcoholdehydrogenase, zoals ethanol, kan ernstige bijwerkingen teweegbrengen bij pasgeborenen.
Propyleenglycol (E 1520) en esters van propyleenglycol	09/10/2017	Oraal, parenteraal	50 mg/kg/dag	Als uw kind jonger is dan 5 jaar, neem dan contact op met uw arts of apotheker voordat u dit middel toedient, in het bijzonder als uw kind ook andere middelen krijgt die propyleenglycol of alcohol bevatten.	Gelijktijdige toediening met een substraat voor alcoholdehydrogenase, zoals ethanol, kan bijwerkingen teweegbrengen bij kinderen jonger dan 5 jaar.
Propyleenglycol (E 1520) en esters van propyleenglycol	09/10/2017	Oraal, parenteraal	50 mg/kg/dag	Als u zwanger bent of borstvoeding geeft, neem dit middel dan niet in, tenzij aanbevolen door uw arts. Uw arts kan extra controles uitvoeren wanneer u dit middel inneemt.	Hoewel niet is aangetoond dat propyleenglycol reproductietoxiciteit of ontwikkelingstoxiciteit bij dieren of mensen veroorzaakt, kan propyleenglycol de foetus bereiken en overgaan in de moedermelk. Dientengevolge moet toediening van propyleenglycol aan zwangere vrouwen of vrouwen die borstvoeding geven van geval tot geval worden beoordeeld.
Propyleenglycol (E 1520) en esters van propyleenglycol	09/10/2017	Oraal, parenteraal	50 mg/kg/dag	Als u een leveraandoening of nieraandoening heeft, neem dit middel dan niet in, tenzij aanbevolen door uw arts. Uw arts kan extra controles uitvoeren wanneer u dit middel inneemt.	Het is noodzakelijk patiënten met een verminderde nier- of leverfunctie medisch te controleren, omdat melding is gemaakt van diverse bijwerkingen die zijn toe te schrijven aan propyleenglycol, zoals verstoorde nierfunctie (acute tubulusnecrose), acuut nierfalen en verstoorde leverfunctie.

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Propyleenglycol (E 1520) en esters van propyleenglycol	09/10/2017	Oraal, parenteraal	500 mg/kg/dag	<p>Propyleenglycol in dit middel kan dezelfde effecten hebben als het drinken van alcohol en kan de kans op bijwerkingen vergroten.</p> <p>Gebruik dit middel niet bij kinderen jonger dan 5 jaar.</p> <p>Gebruik dit middel alleen op aanbeveling van een arts. Uw arts kan extra controles uitvoeren wanneer u dit middel inneemt.</p>	<p>Er is melding gemaakt van uiteenlopende bijwerkingen bij hoge doses of langdurig gebruik van propyleenglycol, zoals hyperosmolaliteit, melkzuuracidose; gestoorde nierfunctie (acute tubulusnecrose), acuut nierfalen; cardiotoxiciteit (aritmie, hypotensie); stoornissen van het centrale zenuwstelsel (depressie, coma, toevallen); respiratoire depressie, dyspneu; gestoorde leverfunctie; hemolytische reactie (intravasculaire hemolyse) en hemoglobinurie; of multiorgaanfalen.</p> <p>Om die reden mogen doses hoger dan 500 mg/kg/dag bij kinderen > 5 jaar worden toegediend, maar moet dit van geval tot geval worden beoordeeld.</p> <p>Bijwerkingen zijn doorgaans reversibel na afbouwen van propyleenglycol en, in ernstigere gevallen, na hemodialyse.</p> <p>Medische controle is noodzakelijk.</p>
Propyleenglycol (E 1520) en esters van propyleenglycol	09/10/2017	Cutaan	50 mg/kg/dag	<p>Propyleenglycol kan huidirritatie veroorzaken.</p> <p>Gebruik dit middel niet bij pasgeborenen jonger dan 4 weken met open wonden of grote beschadigde huidoppervlakken (zoals brandwonden) zonder eerst met uw arts of apotheker te overleggen.</p>	
Propyleenglycol (E 1520) en esters van propyleenglycol	09/10/2017	Cutaan	500 mg/kg/dag	<p>Propyleenglycol kan huidirritatie veroorzaken.</p> <p>Gebruik dit middel niet op open wonden of grote beschadigde huidoppervlakken (zoals brandwonden) zonder eerst met uw arts of apotheker te overleggen.</p>	
Sesamolie		Alle	Nul	Kan in zeldzame gevallen ernstige allergische reacties veroorzaken.	

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Natrium	09/10/2017	Oraal, parenteraal	Minder dan 1 mmol (23 mg) per dosis	Dit middel bevat minder dan 1 mmol natrium (23 mg) per <dosiseenheid><volume-eenheid>, dat wil zeggen dat het in wezen 'natriumvrij' is.	<p>1 mmol natrium (Na) = 23 mg Na = 58,4 mg zout (NaCl).</p> <p>De informatie houdt verband met een drempelwaarde op basis van de totale hoeveelheid natrium in het geneesmiddel.</p> <p>Dit is vooral van belang bij producten die gebruikt worden bij kinderen of bij patiënten op een natriumarm dieet, ter informatie voor de voorschrijvende artsen en ter geruststelling van de ouders en patiënten vanwege het lage natriumgehalte in het product.</p>
Natrium	09/10/2017	Oraal, parenteraal	1 mmol (23 mg) per dosis	Dit middel bevat x mg natrium (een belangrijk bestanddeel van keukenzout/tafelzout) per <doseringseenheid><volume-eenheid>. Dit komt overeen met y% van de aanbevolen maximale dagelijkse hoeveelheid natrium in de voeding voor een volwassene.	<p>Voor parenteraal toe te dienen geneesmiddelen met een variabele dosering (bijv. op basis van lichaamsgewicht) mag het natriumgehalte worden uitgedrukt als mg per injectieflacon.</p> <p>Voorstel bewoording in SmPC: Dit geneesmiddel bevat x mg natrium per <doseringseenheid>, overeenkomend met y% van de door de WHO aanbevolen maximale dagelijkse inname van 2 g voor een volwassene.</p>

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Natrium	09/10/2017	Oraal, parenteraal	17 mmol (391 mg) in de maximale dagelijkse dosis	Neem contact op met uw arts of apotheker als u langdurig <Z> of meer <dosiseenheden> per dag nodig heeft, vooral als u is aangeraden een zoutarm (natriumarm) dieet te volgen.	<p>Dit is uitsluitend van toepassing op geneesmiddelen met een geregistreerde dosering die inname van het geneesmiddel dagelijks gedurende > 1 maand of herhaaldelijk gebruik vaker dan 2 dagen per week toelaat.</p> <p>17 mmol (391 mg) bedraagt ongeveer 20% van de door de WHO aanbevolen maximale dagelijkse inname van 2 g natrium voor volwassenen en wordt beschouwd als een 'hoog' natriumgehalte.</p> <p>Dit is ook van belang voor kinderen, bij wie de maximale dagelijkse inname wordt beschouwd als proportioneel aan die van volwassenen en gebaseerd op energiebehoeften.</p> <p><Z doses> vertegenwoordigt het laagste aantal doseringseenheden waarbij de drempelwaarde van 17 mmol (391 mg) natrium wordt bereikt/overschreden. Rond dit aantal naar beneden af op het dichtstbijzijnde hele getal.</p> <p>Zie voor voorstel bewoording in SmPC de aanbeveling van het geneesmiddelenbewakingscomité PRAC: "1.3. Sodium-containing effervescent, dispersible and soluble medicines – Cardiovascular events" (EMA/PRAC/234960/2015).</p>
Natriumlaurylsulfaat	09/10/2017 <i>Rectificatie 19/11/2018</i>	Cutaan	Nul	<p>Dit middel bevat x mg natriumlaurylsulfaat per <doseringseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>>.</p> <p>Natriumlaurylsulfaat kan plaatselijk huidreacties veroorzaken (zoals een stekend of branderig gevoel) of huidreacties verergeren veroorzaakt door andere producten wanneer deze op hetzelfde gebied worden aangebracht.</p>	<p>De dikte van de huid varieert sterk en is afhankelijk van de plaats op het lichaam en de leeftijd en kan een belangrijke factor zijn bij de gevoeligheid voor natriumlaurylsulfaat (SLS).</p> <p>De gevoeligheid voor SLS varieert ook afhankelijk van het type formulering (en effecten van andere hulpstoffen), de concentratie van SLS, contacttijd en patiëntenpopulatie (kinderen, mate van hydratatie, huidskleur en aandoening).</p> <p>Patiëntenpopulaties met een verminderde barrièrefunctie van de huid, zoals bij atopische dermatitis, zijn gevoeliger voor de irriterende eigenschappen van SLS.</p>
Sorbinezuur (E 200) en zijn zouten		Lokaal	Nul	Kan plaatselijk huidreacties veroorzaken (bijv. contactdermatitis).	

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Sorbitol (E 420)	09/10/2017	Oraal, parenteraal	Nul	Dit middel bevat x mg sorbitol per <doseringsseenheid><volume-eenheid><, overeenkomend met x mg/<gewicht><volume>>.	Er moet rekening worden gehouden met het additieve effect van gelijktijdig toegediende producten die sorbitol (of fructose) bevatten en inname van sorbitol (of fructose) via de voeding. Het gehalte aan sorbitol in geneesmiddelen voor oraal gebruik kan invloed hebben op de biologische beschikbaarheid van gelijktijdig toegediende andere geneesmiddelen voor oraal gebruik.
Sorbitol (E 420)	09/10/2017	Intraveneus (i.v.)	Nul	Sorbitol is een bron van fructose. Als u (of uw kind) erfelijke fructose-intolerantie heeft, een zeldzame erfelijke aandoening, mag u (of uw kind) dit middel niet toegediend krijgen. Patiënten met erfelijke fructose-intolerantie kunnen fructose niet afbreken. Dat kan ernstige bijwerkingen veroorzaken. Als u (of uw kind) erfelijke fructose-intolerantie heeft, moet u dit aan uw arts melden, voordat u (of uw kind) dit middel toegediend krijgt. Meld ook aan uw arts als uw kind zoete voedingsmiddelen of dranken niet meer verdraagt doordat uw kind misselijk wordt of moet braken of doordat uw kind last krijgt van onaangename verschijnselen zoals een opgeblazen gevoel, maagkrampen of diarree.	Dit geneesmiddel mag niet worden toegediend aan patiënten met erfelijke fructose-intolerantie, tenzij strikt noodzakelijk. Bij zuigelingen en jonge kinderen (jonger dan 2 jaar) kan erfelijke fructose-intolerantie nog niet zijn gediagnosticeerd. Intraveneus toegediende geneesmiddelen (die sorbitol/fructose bevatten) kunnen levensbedreigend zijn en zijn bij deze patiëntengroep gecontra-indiceerd, tenzij er sprake is van een dwingende klinische noodzaak en er geen alternatieven beschikbaar zijn. Er moet bij iedere patiënt een uitgebreide anamnese met betrekking tot symptomen van erfelijke fructose-intolerantie worden afgenomen voordat dit geneesmiddel wordt toegediend.
Sorbitol (E 420)	09/10/2017	Oraal, parenteraal (anders dan i.v.)	5 mg/kg/dag	Sorbitol is een bron van fructose. Als uw arts u heeft meegedeeld dat u (of uw kind) bepaalde suikers niet verdraagt of als bij u erfelijke fructose-intolerantie is vastgesteld (een zeldzame erfelijke aandoening waarbij een persoon fructose niet kan afbreken), neem dan contact op met uw arts voordat u (of uw kind) dit middel toegediend krijgt.	Patiënten met erfelijke fructose-intolerantie mogen dit geneesmiddel niet innemen/toegediend krijgen.
Sorbitol (E 420)	09/10/2017	Oraal	140 mg/kg/dag	Sorbitol kan maag-darmklachten veroorzaken en een licht laxerende werking hebben.	
Sojaolie Gehydrogeneerde sojaolie		Alle	Nul	<Middel> bevat sojaolie. Dit middel niet gebruiken indien u allergisch bent voor pinda's of soja.	In lijn met arachideolie. SmPC: contra-indicatie.
Stearylalcohol		Lokaal	Nul	Kan plaatselijk huidreacties veroorzaken (bijv. contactdermatitis).	

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Sucrose		Oraal	Nul	Indien uw arts u heeft meegedeeld dat u bepaalde suikers niet verdraagt, neem dan contact op met uw arts voordat u dit middel inneemt.	SmPC-voorstel: Patiënten met zeldzame erfelijke aandoeningen als fructose-intolerantie, glucose-galactose malabsorptie of sucrose-isomaltase insufficiëntie dienen dit geneesmiddel niet te gebruiken.
Sucrose		Oraal	5 g	Bevat x g sucrose per dosis. Voorzichtigheid is geboden bij patiënten met diabetes mellitus.	
Sucrose		Vloeistoffen voor oraal gebruik, zuigtabletten en kauwtabletten	Nul	Kan schadelijk zijn voor de tanden.	Deze informatie dient alleen te worden vermeld wanneer het geneesmiddel bedoeld kan zijn voor langdurig gebruik, bijvoorbeeld twee weken of langer.
Sulfieten inclusief metabisulfieten bijv.: Zwavel dioxide (E 220) Natriumsulfiet (E 221) Natriumbisulfiet (E 222) Natriummetabisulfiet (E 223) Kaliummetabisulfiet (E 224) Kaliumbisulfiet (E 228)		Oraal Parenteraal Inhalatie	Nul	Kan in zeldzame gevallen ernstige overgevoeligheidsreacties en ademhalingsproblemen (bronchospasme) veroorzaken.	
Tarwezetmeel (glutenbevattend)	09/10/2017 <i>Rectificatie</i> <i>19/11/2018</i>	Oraal	Nul	Dit middel bevat slechts een zeer kleine hoeveelheid gluten (uit tarwezetmeel)<. Het wordt beschouwd als „glutenvrij“*> en zal zeer waarschijnlijk geen klachten veroorzaken als u coeliakie heeft. Eén <dosiseenheid> bevat niet meer dan x microgram gluten. Als u allergisch bent voor tarwe (anders dan coeliakie) dient u dit middel niet te gebruiken. [* De vermelding „glutenvrij“ is alleen van toepassing als het geneesmiddel minder dan 20 ppm gluten bevat.]	De naam van de hulpstof op de verpakking moet zijn: „tarwezetmeel“.
Wolvet (lanoline)		Lokaal	Nul	Kan plaatselijk huidreacties veroorzaken (bijv. contactdermatitis).	

Naam	Bijgewerkt op	Toedienings-weg	Drempelwaarde	Informatie voor de bijsluiter	Opmerkingen
Xylitol (E 967)		Oraal	10 g	Kan een laxerende werking hebben. Calorische waarde 2,4 kcal/g xylitol.	

Aanhangsel: Lijst van de Europese Unie van geurstofallergenen die op de etikettering van cosmetische producten en detergentia moeten worden vermeld

Stof	CAS-nummer
3-Methyl-4-(2,6,6-trimethyl-2-cyclohexeen-1-yl)-3-buteen-2-on	127-51-5
Amylcinnamal	122-40-7
Amylcinnamylalcohol	101-85-9
Anisylalcohol	105-13-5
Benzylalcohol	100-51-6
Benzylbenzoaat	120-51-4
Benzylcinnamaat	103-41-3
Benzylsalicylaat	118-58-1
Cinnamal	104-55-2
Cinnamylalcohol	104-54-1
Citral	5392-40-5
Citronellol	106-22-9
Coumarine	91-64-5
d-Limoneen	5989-27-5
Eugenol	97-53-0
Farnesol	4602-84-0
Geraniol	106-24-1
Hexylcinnamaldehyde	101-86-0
Hydroxycitronellal	107-75-5
Hydroxymethylpentylcyclohexeencarboxaldehyde	31906-04-4
Isoeugenol	97-54-1
Lilial	80-54-6
Linalool	78-70-6
Methylheptinecarbonaat	111-12-6
Eikenmos	90028-68-5
Boommoss	90028-67-4